

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/40804,Ostatnie-miesiace-na-wolnosci-Archiwalne-zdjecia-mjr-Lupaszkiz-zasobow-IPN-Podh.html>
26.04.2024, 08:56

Ostatnie miesiące na wolności. Archiwalne zdjęcia mjr. „Łupaszki” z zasobów IPN - Podhale, 1948 r.

69 lat temu (30 czerwca 1948) funkcjonariusze MBP aresztowali mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszkę”. Legendarny partyzant, postrach komunistów, ukrywał się od miesięcy wraz z narzeczoną Lidią Lwow (sanitariuszką V Wileńskiej Brygady AK) na Podhalu, m.in. w Zakopanem, Jordanowie i Chabówce. W zasadzkę UB oboje wpadli przebywając w Osielcu koło Makowa Podhalańskiego.

Po ujęciu przez bezpiekę „Łupaszka” został przewieziony do Myślenic, a następnie do Krakowa. Następnego dnia przetransportowano go samolotem do Warszawy i osadzono w areszcie MBP przy ul. Koszykowej. Stamtąd trafił do więzienia przy ul. Rakowieckiej; umieszczono go w niesławnym X Pawilonie.

W więzieniu mokotowskim przebywał dwa i pół roku. W listopadzie 1950 roku sędzia Mieczysław Widaj skazał go na 18-krotną karę śmierci. Wyrok poprzez strzał w tył głowy wykonano 8 lutego 1951 roku na terenie więzienia. W 2013 roku szczątki mjr. Szendzielarza odnaleźli specjaliści z Instytutu Pamięci Narodowej. Legendarnego partyzanta pochowano z honorami państwowymi w kwietniu 2016 roku na warszawskich Powązkach Wojskowych.

Prezentujemy fotografie mjr. „Łupaszki” z Podhala, wykonane na kilka miesięcy przed jego aresztowaniem (luty 1948) / Archiwum IPN

Mjr Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka” z synem Wandę i Lucjaną Minkiewiczów Andrzejem przed zabudowaniami gospodarczymi w Olczy

Stoją od lewej: Wanda Minkiewicz „Danka” (oznaczona nr 1), Lidia Lwow „Ewa - Laika” (nr 2), mjr Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka” (nr 3)

Mjr Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka”. Na kolanach trzyma syna Wandę i Lucjanę Minkiewiczów - Andrzeja

Na tle gór stoją od lewej: Jan Zwijacz, Zofia Zwijacz (dziecko), Lidia Lwow „Ewa - Lala” (oznaczona nr 2), mjr Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka” (oznaczony nr 1), Maria Zwijacz

Lidia Lwow ps. „Ewa - Lala” i mjr Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka” pozują do zdjęcia w strojach góralskich

Lidia Lwow ps. „Ewa - Lala” i mjr Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka” pozują do zdjęcia w strojach góralskich

Mjr Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka” z dzieckiem (syn Lucjana i Wandy Minkiewiczów Andrzej) w saniach

Mjr Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka” przytrzymuje konia, na którym siedzi syn Lucjana i Wandy Minkiewiczów, Andrzej

Mjr Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka” przed drewnianym domem w Olczy. Obok niego siedzi na sankach dwójka dzieci - po lewej syn Lucjana i Wandy Minkiewiczów Andrzej, po prawej Zofia Zwijacz